

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 16.5.2012
COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 2009/138/EG betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) wat de omzettings- en toepassingsdatum ervan en de datum van intrekking van bepaalde richtlijnen betreft

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

1.1. Motivering en doel van het voorstel

Richtlijn 2009/138/EG (Solvency II) brengt een modern, risicogebaseerd toezicht- en regelgevingskader voor Europese verzekerings- en herverzekeringsondernemingen tot stand. Deze nieuwe regels zijn van essentieel belang voor het garanderen van een veilige en solide verzekeringssector die duurzame verzekeringsproducten kan aanbieden en die de reële economie kan ondersteunen via investeringen op lange termijn en via het bieden van extra stabiliteit.

Uiterlijk op 31 oktober 2012 moet Richtlijn 2009/138/EG in nationaal recht zijn omgezet. De bestaande verzekerings- en herverzekeringsrichtlijnen (Richtlijnen 64/225/EEG, 73/239/EEG, 73/240/EEG, 76/580/EEG, 78/473/EEG, 84/641/EEG, 87/344/EEG, 88/357/EEG, 92/49/EEG, 98/78/EG, 2001/17/EG, 2002/83/EG en 2005/68/EG, als gewijzigd bij de in deel A van bijlage VI opgesomde besluiten), waarnaar collectief wordt verwezen als "Solvency I", zullen immers met ingang van 1 november 2012 worden ingetrokken.

Op 19 januari 2011 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan een voorstel tot wijziging van Richtlijn 2009/138/EG om rekening te houden met de nieuwe toezichtarchitectuur voor het verzekeringswezen, en met name met de oprichting op 1 januari 2011 van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) (COM(2011) 8, COD 2011/0006) (Omnibus II). In het voorstel waren ook bepalingen opgenomen waarbij de in Richtlijn 2009/138/EG vervatte omzettings-, intrekings- en toepassingsdata werden uitgesteld. Deze regels zijn van essentieel belang voor een vlotte overgang naar de nieuwe regeling. De Solvency II-regeling kan bovendien pas volledig operationeel worden nadat de Commissie een niet gering aantal gedelegeerde en uitvoeringshandelingen heeft vastgesteld waarin belangrijke bijzonderheden in verband met diverse technische aangelegenheden worden verstrekt. Vele van deze zogeheten niveau 2-regels hangen nauw samen met de Omnibus II-richtlijn en kunnen dan ook niet door de Commissie worden gepresenteerd voordat deze richtlijn is gepubliceerd.

In de huidige omstandigheden bestaat het risico dat de voorgestelde Omnibus II-richtlijn niet zal zijn gepubliceerd en niet in werking zal zijn getreden vóór het verstrijken van de omzettingstermijn van Richtlijn 2009/138/EG, die op 31 oktober 2012 afloopt. Als deze datum ongewijzigd wordt gelaten, dan zou dat betekenen dat de kaderrichtlijn moet worden toegepast zonder de overgangsregels en andere belangrijke aanpassingen waarin de Omnibus II-richtlijn voorziet. Om een dergelijke situatie te vermijden en de juridische continuïteit van de huidige solvabiliteitsvoorschriften (Solvency I) te verzekeren totdat het volledige Solvency II-pakket is uitgevaardigd, wordt voorgesteld de in Richtlijn 2009/138/EG vastgelegde desbetreffende omzettingstermijn te verlengen tot 30 juni 2013.

Het is belangrijk dat toezichthouders en (her)verzekeringsondernemingen enige tijd wordt gegund om zich op de toepassing van Solvency II voor te bereiden. Daarom

wordt voorgesteld de datum waarop Solvency II voor het eerst moet worden toegepast, vast te stellen op 1 januari 2014. Daardoor moet het mogelijk zijn tijdig een aanvang te maken met de procedures voor de goedkeuring door de toezichthouders van bijvoorbeeld interne modellen en ondernemingsspecifieke parameters.

De intrekingsdatum van Solvency I moet dienovereenkomstig worden aangepast.

In het licht van het bovenstaande en gezien de zeer beperkte tijd die nog rest vóór het aflopen van de termijn van 31 oktober 2012, dient deze richtlijn met spoed door het Europees Parlement en de Raad te worden vastgesteld en onmiddellijk in werking te treden.

Deze richtlijn is noodzakelijk om te vermijden dat er na 31 oktober 2012 een rechtsvacuüm ontstaat.

Anders zou er een verschil bestaan tussen het rechtskader van de EU (Solvency II) en dat van de lidstaten (waar Solvency I, zoals omgezet in het nationale recht, van kracht zou blijven). Dit zou tot rechtsonzekerheid leiden voor toezichthouders, ondernemingen en lidstaten.

1.2. Richtlijn 2009/138/EG (Solvency II)

Bij deze richtlijn wordt in de Europese Unie een nieuwe en moderne solvabiliteitsregeling voor verzekeraars en herverzekeraars vastgesteld. De richtlijn voorziet in een op het economische risico gebaseerde benadering die verzekerings- en herverzekeringsondernemingen ertoe aanspoort hun risico's naar behoren te meten en te beheren.

1.3. Voorstel COM(2011) 8 (Omnibus II-richtlijn)

Met dit voorstel wordt beoogd Richtlijn 2009/138/EG te wijzigen om Solvency II aan te passen aan de nieuwe toezichtarchitectuur voor het verzekeringswezen, en met name aan de oprichting op 1 januari 2011 van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) (COM(2011) 8, COD 2011/0006). Tevens wordt voorgesteld de termijn voor de omzetting van Solvency II tot 31 december 2012 te verlengen.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

2.1. Toezending van het voorstel aan de nationale parlementen

Ontwerpen van wetgevingshandelingen, met inbegrip van voorstellen van de Commissie, die bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend, moeten worden doorgestuurd naar de nationale parlementen overeenkomstig het Protocol (nr. 1) betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, dat aan de Verdragen is gehecht.

Overeenkomstig artikel 4 van het protocol moet er een periode van acht weken verstrijken tussen het tijdstip waarop een ontwerp van een wetgevingshandeling aan de nationale parlementen beschikbaar wordt gesteld, en de datum waarop het met het oog op de vaststelling ervan of op de vaststelling van een standpunt in het kader van een wetgevingsprocedure op de voorlopige agenda van de Raad wordt geplaatst.

Krachtens artikel 4 zijn echter uitzonderingen mogelijk in spoedeisende gevallen, waarvoor de redenen in de handeling of het standpunt van de Raad moeten worden aangegeven. De vaststelling van dit voorstel door het Europees Parlement en de Raad moet om de hierboven uiteengezette redenen als een uiterst urgente aangelegenheid worden beschouwd.

2.2. Effectbeoordeling

Het voorstel gaat niet vergezeld van een afzonderlijke effectbeoordeling omdat voor de Solvency II-richtlijn al een effectbeoordeling is uitgevoerd en omdat dit voorstel louter bedoeld is om te vermijden dat een rechtvacuüm ontstaat ten gevolge van de laattijdige bekendmaking van de Omnibus II-richtlijn in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Als nu niets wordt gedaan, dan zou na 31 oktober 2012 een zeer onzekere rechtssituatie ontstaan. Er zou immers een verschil bestaan tussen het rechtskader van de EU (Solvency II) en dat van de lidstaten (waar Solvency I, zoals omgezet in het nationale recht, van kracht zou blijven). Dit zou tot rechtsonzekerheid leiden voor toezichthouders, ondernemingen en lidstaten.

Bovendien zou de kaderrichtlijn moet worden toegepast zonder de overgangsregels en andere belangrijke aanpassingen waarin de Omnibus II-richtlijn voorziet.

De voorgestelde wijziging heeft alleen betrekking op de verplichting van de lidstaten om de richtlijn uiterlijk op 31 oktober 2012 om te zetten, en verlengt deze termijn tot 30 juni 2013. Tevens wordt een datum voor de eerste toepassing van de richtlijn vastgesteld, namelijk 1 januari 2014. De materiële bepalingen van de desbetreffende richtlijn worden niet gewijzigd, en de wijziging houdt derhalve geen nieuwe verplichtingen voor het bedrijfsleven in.

3. JURIDISCHE ASPECTEN VAN HET VOORSTEL

3.1. Samenvatting van de voorgestelde maatregelen

Het voorstel wijzigt artikel 309, lid 1, van Richtlijn 2009/138/EG door de omzettingstermijn te verlengen tot 30 juni 2013 en door een latere datum voor de toepassing ervan vast te stellen (1 januari 2014). Ook de artikelen 310 en 311 worden dienovereenkomstig gewijzigd, in die zin dat een nieuwe datum voor de intrekking van Solvency I wordt vastgesteld (1 januari 2014).

3.2. Rechtsgrondslag

Artikel 53, lid 1, en artikel 62 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

3.3. Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing, aangezien het voorstel betrekking heeft op een gebied dat niet binnen de exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie valt.

De doelstellingen van dit voorstel kunnen niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt omdat bepalingen van richtlijnen niet op nationaal niveau gewijzigd of ingetrokken kunnen worden.

De doelstellingen van het voorstel kunnen alleen door optreden van de Unie worden verwezenlijkt; er wordt immers voorgesteld een rechtsinstrument van de Unie te wijzigen en dat kunnen de lidstaten niet op hun niveau doen.

Het subsidiariteitsbeginsel is geëerbiedigd omdat dit voorstel reeds bestaande wetgeving van de Unie wijzigt.

3.4. Evenredigheidsbeginsel

Dit voorstel is om de onderstaande reden in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

De materiële bepalingen van de huidige EU-wetgeving worden er niet door gewijzigd: het is alleen bedoeld om de omzettingstermijn van Richtlijn 2009/138/EG te verlengen tot 30 juni 2013 en aldus te voorkomen dat er rechtsonzekerheid ontstaat nadat de huidige omzettingstermijn (die op 31 oktober 2012 afloopt) is verstreken. Het voorstel voorziet ook in een nieuwe, latere datum voor de toepassing van Solvency II en voor de dienovereenkomstige intrekking van Solvency I (1 januari 2014).

3.5. Keuze van instrumenten

Voorgesteld(e) instrument(en): richtlijn.

Andere instrumenten komen niet in aanmerking. Een richtlijn is immers het aangewezen instrument om een richtlijn te wijzigen.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de EU.

5. FACULTATIEVE ELEMENTEN

- Vereenvoudiging

Op zich bevat het nieuwe voorstel geen vereenvoudigingen. Het is alleen bedoeld om de omzettingstermijn van Richtlijn 2009/138/EG te verlengen tot 30 juni 2013 en om een nieuwe datum voor de toepassing ervan vast te stellen, namelijk 1 januari 2014.

- **Intrekking van bestaande wetgeving**

De vaststelling van het voorstel heeft op zich geen intrekking van bestaande wetgeving tot gevolg. Het voorziet enkel in de aanpassing van de reeds in Richtlijn 2009/138/EG vastgelegde intrekkingdatum.

- **Europese Economische Ruimte**

De voorgestelde maatregel betreft een onderwerp dat onder de EER-Overeenkomst valt en moet daarom worden uitgebreid tot de Europese Economische Ruimte.

- **Nadere uitleg van het voorstel, per hoofdstuk of per artikel**

Het voorstel is bedoeld om de omzettingstermijn van Richtlijn 2009/138/EG te verlengen tot 30 juni 2013.

Artikel 1 van het voorstel brengt deze wijziging aan in artikel 309, lid 1, getiteld "Omzetting", van Richtlijn 2009/138/EG. Het legt ook een nieuwe, latere datum voor de toepassing van Solvency II vast (1 januari 2014).

Artikel 2 wijzigt de in artikel 310 vervatte datum van intrekking van Solvency I (in 1 januari 2014) en verandert de in artikel 311 vastgelegde datum voor de toepassing van de bij Solvency II beschikbare bepalingen van Solvency I in deze zelfde datum.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 2009/138/EG betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) wat de omzettings- en toepassingsdatum ervan en de datum van intrekking van bepaalde richtlijnen betreft

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 53, lid 1, en artikel 62,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II)³ brengt een modern, risicogebaseerd toezicht- en regelgevingskader voor Europese verzekerings- en herverzekeringsondernemingen tot stand. Deze nieuwe regels zijn van essentieel belang voor het garanderen van een veilige en solide verzekeringssector die duurzame verzekeringsproducten kan aanbieden en die de reële economie kan ondersteunen via investeringen op lange termijn en via het bieden van extra stabiliteit.
- (2) Bij Richtlijn 2009/138/EG wordt 31 oktober 2012 vastgesteld als omzettingsdatum van de richtlijn en 1 november 2012 als intrekingsdatum van de bestaande verzekerings- en herverzekeringsrichtlijnen (Richtlijnen 64/225/EEG⁴, 73/239/EEG⁵,

---

¹ PB C van , blz. .

² PB C van , blz. .

³ PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1.

⁴ PB 56 van 4.4.1964, blz. 878.

⁵ PB L 228 van 16.8.1973, blz. 3.

73/240/EEG⁶, 76/580/EEG⁷, 78/473/EEG⁸, 84/641/EEG⁹, 87/344/EEG¹⁰, 88/357/EEG¹¹, 92/49/EEG¹², 98/78/EG¹³, 2001/17/EG¹⁴, 2002/83/EG¹⁵ en 2005/68/EG¹⁶).

- (3) Op 19 januari 2011 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan een voorstel tot wijziging van Richtlijn 2009/138/EG¹⁷ om rekening te houden met de nieuwe toezichtarchitectuur voor het verzekeringswezen, en met name met de oprichting van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) (Omnibus II). In het voorstel waren ook bepalingen opgenomen waarbij de in Richtlijn 2009/138/EG vervatte omzettings-, intrekings- en toepassingsdata werden uitgesteld.
- (4) Gezien de complexiteit van het "Omnibus II"-voorstel bestaat het risico dat de richtlijn niet in werking is getreden vóór de desbetreffende data die in Richtlijn 2009/138/EG zijn vastgesteld. Als deze data ongewijzigd worden gelaten, dan zou dat ertoe leiden dat Richtlijn 2009/138/EG moet worden toegepast zonder dat de belangrijke aanpassingen waarin de "Omnibus II"-richtlijn voorziet, ten uitvoer zijn gelegd.
- (5) Om te vermijden dat Richtlijn 2009/138/EG en, in een latere fase, de nieuwe architectuur waarin het "Omnibus II"-voorstel voorziet, in te zware wettelijke verplichtingen voor de lidstaten resulteren, verdient het aanbeveling de omzettingstermijn voor Richtlijn 2009/138/EG te verlengen.
- (6) Om toezichthouders en verzekerings- en herverzekeringsondernemingen de kans te geven zich op de toepassing van de nieuwe architectuur als geheel voor te bereiden, dient een latere toepassingsdatum, namelijk 1 januari 2014, te worden vastgesteld.
- (7) Ter voorkoming van het ontstaan van een rechtsvacuüm moet de intrekingsdatum van de bestaande verzekeringsrichtlijnen derhalve dienovereenkomstig worden aangepast.
- (8) Gezien de zeer korte tijd die nog rest voordat de in Richtlijn 2009/138/EG vastgelegde termijnen verstrijken, dient deze richtlijn onverwijld in werking te treden.
- (9) Bijgevolg is het in dit geval ook gerechtvaardigd de uitzondering voor spoedeisende gevallen van artikel 4 van het Protocol (nr. 1) betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie toe te passen wat de toezending aan de nationale parlementen van het voorstel voor deze richtlijn betreft,

---

⁶ PB L 228 van 16.8.1973, blz. 20.

⁷ PB L 189 van 13.7.1976, blz. 13.

⁸ PB L 151 van 7.6.1978, blz. 25.

⁹ PB L 339 van 27.12.1984, blz. 21.

¹⁰ PB L 185 van 4.7.1987, blz. 77.

¹¹ PB L 172 van 4.7.1988, blz. 1.

¹² PB L 228 van 11.8.1992, blz. 1.

¹³ PB L 330 van 5.12.1998, blz. 1.

¹⁴ PB L 110 van 20.4.2001, blz. 28.

¹⁵ PB L 345 van 19.12.2002, blz. 1.

¹⁶ PB L 323 van 9.12.2005, blz. 1.

¹⁷ COM(2011) 8, COD 2011/0006.

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 2009/138/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 309, lid 1, wordt als volgt gewijzigd:
  - (a) in de eerste alinea wordt de datum "31 oktober 2012" vervangen door "30 juni 2013";
  - (b) de volgende tweede alinea wordt ingevoegd:

"De lidstaten passen de in de eerste alinea bedoelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen toe met ingang van 1 januari 2014."
2. In artikel 310 wordt de datum "1 november 2012" vervangen door "1 januari 2014".
3. In artikel 311 wordt de datum "1 november 2012" vervangen door "1 januari 2014".

Artikel 2

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 3

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter